

BACSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor — fill.
Fél évre . . . 6 kor — fill.
Negyed évre . . . 3 kor — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:
Dr. Csillag Károly ügyvédi iro-
dája, Barátok-terez Manójlócsa-ház
Telefon szám 112.

Kiadóhivatal:
Kassuth-utca, Vojnich palotában
Telefon szám 43.
Nyitási sorozatú 40 fillér.

Német-cseh barátság.

Az új hivatalnokminiszter Ausztriában *dr. Körber* minden tőle telhetőt megtesz, hogy a németekkel és csehekkel a barátság poharát megittassa.

Eközben Budapestnek is látogatást ígér s így nincs kizárva annak a lehetősége sem, hogy a barátság e poharát ránk magyarokra is köszöntik. Mi sokkal melegebben tudunk evezni semhogy a barátság poharát ha tiszta szívből köszöntik reánk elutasítanók.

Előreláthatólag tehát e testvéri közcintás első eredménye az lenne, hogy Ausztriában az alkotmányos állapotok a rendes mederbe tereltnének és a végzetes 14-ik §. Damokles kardja lehellana abba a nagy tábla, amelyet a szövetséges népek bankettjén feltálmálnának.

Fordulhat a dolog másképp is az igaz. Nincs kizárva, annak a lehetősége sem, hogy a jó osztrákok és jó csehek megcsinálják az egymásközi barátságot, — a mi annál valószínűbb mert hiszen a német néppárt is olajágot tart már a kezében — megcsinálják azt a jó barátságot, és arra

használják fel, hogy jó nagyot csapnak rajtuk.

Nem vagyunk tehát tisztában azzal, hogy az új konföderáció csókot jelent nekünk vagy pedig botütést, a melyet reánk mérni akarnak.

Mert az igazat megvallva nagyon gyanus időjárásban élnek a jó szomszédok. Éppen amikor titkos kivánságukat még csak nemrégiben árulták el mielőttünk.

Nincs kizárva annak a lehetősége, hogy közös actióval akarják kihuzni az osztrák oroszán lábából a magyar szálkát. Ez a szálka már régen akadályozza ezt a nemes állapotot abban, hogy szabadon járhasson, hogy szabadon járna kelhetne az összbirodalom nyílt mezején.

Lehet, hogy ez a legujabb összbarátkozás közelebb fogja hozni Ausztriát az alkotmányos élethez. De aóban az egyben éppen nem kételkedhetünk és nem is csalódhatunk, hogy első sorban nem miránk gondoltak amikor a békét megalkotni akarták.

Amikor tehát örvendenünk kell azon, hogy a monarchia a népek békéjétől csak megerősödik — nem feledkezhe-

tünk meg arról, hogy mostanában lesznek újból eldöntve a kiegyezés függőben maradt kérdései. E kérdések eldöntésénél a mi oldalunkon nem áll senki csak mi magunk.

Nekünk tehát saját magunkkal kell szövetkeznünk — nem a többiek ellen de magunk mellett, hogy országos érdekeink a nagy államgépzetbe illeszthetők legyenek.

Ne nézzük tehát rosszakaratulag az ottani szövetkezést, de ne bizzuk el magunkat, mert hiszen jól tudjuk azt, hogy Ausztria mindig szűkmarkusággal mérte ki nekünk az igazságot, az elismerést és a paritásból eredő jogokat.

Csak ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével köszönheti tehát a mi kormányunk a monarchia többi nemzetiségért.

Az ő békekötésükből mi csak annyit kapunk, amennyit saját magunk tudunk magunknak megszerezni.

E ténykedésében kell felismernünk a Széll — kormányt.

Békei Józsa.

— A „Bácskai Hirlap“ eredeti tárcája. —
Irtá: Szántó Edéné.

Szombaton éjjel folyt le a Pest szálló összes termeiben a szabadtéri zenei társaság koncertje, melynek fő célja az idei hangverseny, teljesen méltóan a közönség kolosszális érdeklődéséhez. A brilliansan összeállított műsor, a rendezés frissessége és elvessége egészben dícsőségére válik Tauszig Vilmosné urnőnek az egyesület bábizottási elnökének.

A hangverseny minden egyes pontjáról mai számunk máshelyén szól a referáda. Jelen sorokkal városunk művésznőjét akarom megismertetni az érdeklődőkkel.

A fiatal és rendkívüli tehetséggel megáldott művésznőt, kinek mindenki — aki csak részeseült abban a műelővezetésben, hogy befejezett művészettel előadott brillans játékát hallhatta: nagy jövőt jósol.

Tanulmányait a budapesti magyar zeneiskolában kezdte meg. Rövid idő alatt az iskola összes növendékei között az első lett. Tanárai rendkívüli érdeklődéssel foglalkoztak a zseniális gyermek tehetségeinek fejlesztésével, mert felismerték benne a művészi ihlet igaz jeleit. Alsófokú iskoláit elvégezve az

Orsz. magy. kir. zeneakademiába folytatta tanulmányait és a rendes évfolyamok elvégzése után 1896-ban *kittünő művészi oklevelet nyert*. Aki a zeneakadémia szabályait ismeri, az tudja, hogy a fent nevezett oklevelet ritkán nyeri meg egy-egy növendék. De Békei Józsa kisasszony a zene művésza ezen kiválasztottját, még ennél is nagyobb kifutetés érte. Tanulmányait folytatni Berlinbe ment, hol mint a „*kgl. akademische Hochschule für Musik*“ növendéke 1897 év jan. havában a *Joachim* díjjal lett kitüntetve. Azóta a zene művészetnek ezen kiválasztott papnője, a zene királynak Joachimnak kezéből átvett hegedőjével kezdte meg a művészet gyakran rögös de reánézve biztosan a parnassusra vezető, rózsáival szegélyezett útját.

1898. év márczius 8-án Dresdában Albert szász király előtt játszott. Ez alkalomból a „*Dresdener Nachrichten*“ a sok elismerő dicsőítésben a következőket mondja szöszörint: „*Schöne gesangsreiche Tongebung, Temperament und Rasse und nicht geivnliche virtuose Beherrschung des Instruments zeichnen das Spiel der jungen sympathischen ungarischen Künstlerin vortheilhaft aus*“ Abban az évben játszott még Troppau, Ratibor, Luchan, Für-

tenvald, Hirschberg, Waldenburg, Freiburg, Hirschberg stb. városokban előkelő és szakértő közönség előtt. Játszott ezenkívül Budapesten, Kassán, Győr, Miskolcz stb. stb. szöval hazánk legtöbb nagyobb városaiban. Kapott recenziókat egytől egyig nagy lelkesedéssel adnak hírt a művésznő tehetségéről. Virágosnál-virágosabb szavakkal fejezik ki, hogy minden egyes fellépésében pompásan érvényesül egyrészt mély érzése, másrészt, hogy a legnagyobb nehézségeket is szinte játszva leküzdő bámulatos technikája van, mely bravurral jut érvényre minden alkalommal. Hogy készsége a virtuozitás nagyon tekintélyes fokán áll, hogy vonása ritka szépségű, játéka biztos és mindenképpen szabatos, és hogy az egészet bizonyos előkelőség jellemzi.

Egyik tekintélyes hazai lap így nyilatkozik Békei Józsa kisasszonyról: Hurjainak rezgése dicsőséget ígér a magyar zeneművészetnek; igyekezete, tudásvágya pedig habérkoszorút kíván, de tőlünk magyaroktól. Mi segítségük oda, ahova igyekeznek, s ne lessük azt, hogy első sorban a külföldi szóljon át érdekében mihozzánk.“

Azonban, hogy rövid, de már is virágot

Bács-Bodroghmegyei

kereskedők nagy értekezlete

1900. január 28-án.

Megyénk kereskedői a hó 28-án vasárnap d. u. 3 órakor itt Szabadkán a »Nemzeti szálloda nagytermében értekezletet tartanak.

Bács-Bodrogh vármegyének kereskedői mozgalmát indították, amelynek célja megszüntetni azokat a visszaéléseket, amelyekkel a felsőmagyarországból szétözönlő tót hálózat különösen az utóbbi időkben a kereskedelem érdekeit veszélyeztetik.

Évtizedek óta nyög a kereskedelem ezen hálózat miatt. Magyarországon legalább 12000 kereskedő sinli meg a tót atyafiak kufárkodását, akik valósággal tönkreteszik azokat a vidéki kereskedőket, akik vászon gyolcs- és szövetárukkal kereskednek.

Teszik pedig ezek a tót atyafiak ezt egy ősi elavult jog tudatában és birtokában. A régi időkben ugyanis a törvény engedélyt adott nekik, hogy a felső Magyarországon házilag produkált vásznat árusíthatták házias útján. Idővel ez a házias oda fejlődött, hogy ma már alig lehet ráismerni a régi jogra. Meghamisították a joggal együtt nemcsak tevékenységük körét, de egyúttal az árucikkeket is, amelyekkel kereskedtek. Ma a gyolcsos tót nemcsak hogy nem az eredeti tót vásznat árulja, de felcsapott néhány élelmes, de legtöbbszörre külföldi gyár bizományosává, és a leghatározottabban a honi iparcikknek ellen versenyez. Amit tehát a jog megadása idejében a honi ipar fejlesztése végett tettek, manapság arra lesz felhasználva, hogy fegyverül szolgál ezen teljesen megbízhatatlan elemek kezében a magyar produktumok ellen. Ezek a gyolcsos tótok rajokban telepednek le a kereskedők üzletei előtt a hetipiaczok és valósággal tönkreteszik azokat az üzleteket, amelyek terhes adókkal vannak kötelezve és amelyek aztán előbb-utóbb a tönk szélére jutnak.

Teszik pedig ezt néhány száz gyolcsostót, akik ellen hiába mennek panaszra, mert egyik miniszteri rendelet a másik után protegálja őket és tetszeleg magának azzal, hogy egy ősi jogot nem akar megbolygatni, — dacára annak, hogy szemmeláthatólag ez az ősi jog meg lett hamisítva — dacára annak, hogy a külföldi import rut eszközévé aljasodott le az akkoriban kegyelemből adott házias szabadság.

Bács-Bodrogh vármegyében talán nagyobb mértékben, mint bárhol másutt, szinte dühöng ez a tót invázió. A hiszékeny nép most is azt véli, hogy tót vásznat vesz, holott kétségtelen, hogy a prágai morva és német árukat vesztegetik a szabadalmazott tótok.

Megyénkben már többszörösen keltek ki e miatt, sőt már nagybőrmű mozgalmat is akartak indítani, hogy ezeken a keserű mizériákon segítsenek.

A nagyértekezlet célul tűzte ki tehát magának azt, hogy e bajokon segíteni fog. Mint értesülünk a vidékről már nagyon sokan bejelentették megjelenésüket.

Örömmel látjuk tehát az élénk mozgalmat és a gyűlés eredményéről híven fogunk beszámolni.

Különfélék.

— **A bácsmegyei kereskedők figyelmébe.** Felhívjuk a bácsmegyei kereskedők figyelmét a lapunk mai számában megjelent »Bács-Bodrogh megyei kereskedők nagy értekezlete Szabadkán« című cikkre.

— **Felolvasás.** Nagyon kellemesnek ígérkező estélyt rendez a kereskedő ifjak társulata. A társulat második felolvasó estélyét Dr. Milkó Izidor úr jeles írók közreműködésével, hó 27-én szombaton este 8 és fél órakor tartja meg. Minthogy azonban a f. hó 10-én Lányi Mór úr a közgazdasági bank részv. társ. vezérigazgatója által tartott felolvasás alkalmával a közönség érdeklődése oly nagy volt, hogy az összeserepelt vendégeket a társulat helyesége befogadni alig volt képes, a vigalmi bizottság elhatározta hogy a következő felolvasás a Pest szálloda kis termében tartassék. Ajánljuk ezen kellemesnek ígérkező estélyt az érdeklődők figyelmébe. Dr. Milkó Izidor ez alkalommal is kedvesen fogja szórakoztatni szellemes felolvasásával a hallgatóságot.

— **A Casinó közgyűlése.** A Nemzeti Casinó a hó 28-án közgyűlést tart, az alkalmából a következő meghívót kapták a tagok. »Meghívás. Mint a Nemzeti Casinó rendes tagja felkérlek, hogy f. évi január hó 28-án d. e. 10 órakor a Casinó helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre megjelenni sziveskedjék. Szabadka, 1900. évi január hó 16-án. Farkas Zsigmond elnök.«

— **Szerencsétlen esés.** Kovács Birkás Dezső helybeli tanonc tegnapelőtt este felé haza igyekezve olyes annyjához, a nedves csuszós úton elő szerencsétlenül esett el, hogy bal lábát a cizomból előlörte. Az oda hívott mentők, miután dr. Baria Antal mentő orvos az első segélyt megadta a fiúnak bevitték Kovácsot a Valéria kózkórházba, hol most gondos ápolásban részesül.

— **Csiky László jutalomjátéka.** Említettük már, hogy holnap, csütörtökön lesz színtársulatunk kitűnő jellemszínésének *Csiky Lászlónak* jutalomjátéka. — Csiky Lászlónak köszönhetjük nagyrészt a sikerrel járó előadásokat, az ő művészi játéka — különösen Shakespear teremtette nagy alakokban — olyan, amely a legelső színházak művészeinek is dicsőségére válnék. A velencei kalmár nagy szerepében őszintén ajánljuk intelligens közönségünk figyelmébe.

— **Sikasztó postamester.** Ujvidéki tudósítónk jelenti: Basch József csébi postamester 1896-tól 1899. végéig 1174 forintot sikasztott el a hivatalos pénzeiből. Mikor már sikasztásait nem tudta leplezni, önként jelentette fel bűnét a temesvári postaigazgatóságnál. Az ujvidéki törvényszék tegnap tartott végzetési tárgyalásán Basch azzal védekezett hogy 180 forint volt az évi fizetése s abból nagyszámú családját nem tudta fenntartani. Ezért volt kénytelen idegen pénzhez nyulni. A törvényszék ezt enyhítő körülménynek vette és két évi börtönrre és három évi hivatalvesztésre ítélte.

— **Thury Zoltán lapja.** A mióta a Fővárosi Lapok szerkesztését Thury Zoltán vette a gondjába, újra azt kapja ebben az újságban a publikum, ami igazán értékes és szép. A lap első sorától az utolsóig modern szelvényben van megírva. Külseje formás formás s az ára tizenkét forint helyett — csak tizenhat korona egy esztendőre. Igazmondás az egész vonalon, ez a szerkesztőség álláspontja s a ki szereti a tisztán megvilágított helyzeteket a zavaros társadalmi, irodalmi és művészeti kérdésekben, annak kedves olvasmánya kell hogy legyen a »Fővárosi Lapok« (Kiadóhivatala és szerkesztősége Budapesten, V. Hold utca 15. sz. alatt van. Mutatványszámokat szívesen küld.)

A zsidó nőegylet hangversenye.

Brody Sándor felolvasása.

A fényes bálát még lényesebb hangverseny előzte meg. Talán sok is volt a jóból: egyfolytában, szünet nélkül három óra hosszat tartott míg a 9 számú — ismétlésekkel 14-re növekedett — műsört kitűnő dalárdánk Lányi Ernő hangulatos magyar nótáival befejezte; de a sok jó a világért se von le semmit a hangverseny kitűnő sikeréből.

A műsor 3. és 7. számát *Békay Józsa* rendkívüli művészi hegedű játéka töltötte be. Művésznőnk játékáról tárczarovatunk számolt be.

Fáy Flóra a debreczeni színház dédelgetett kedvence, a vidék legjobb drámai primadonnája Kiss József balladáját: Szomor Danit és Béranger »Ha volnék kis madár...« kezdetű kis dalát szavaltá rendkívüli hatással: Fáy Flóra jó ismerősünk. Az ő művészete nem szorul dicséretre. Ha a színpadon jobban

termelő életját megadjam felemlítsre méltónak tartom elmondani, hogy a Magyar zeneiskolának, melynek csak pár év előtt növendéke volt — 1899-ben hegedű tanárává lett, onnan pedig f. tanév kezdetén a helybeli áll. tanítónképző zene és énektanárává nevezte ki. Itt működik közöttünk és nagy szaktudásával, szerény felépésével elismerést és közszeretett vívott ki magának közvetlen környezetében is.

Szélesebb körben — városunk közönsége — csak most kezdi megismereni,

Az izr. nőegylet szombati hangversenyén másodikban láttuk őt hegedűvel kezében. Arcának bájosan szelíd vonásai, szenvedélyességű és minden affektálástól ment játéka rokonszenvet keltett még a laikus hallatában is.

Első száma volt Tartini »Ordóg trillá«-jal. Az itt bemutatott csodás technika nem áll arányban a k. a. korával és szíveszetével. Picziny kezecskéi valóságos boszorkányláncot járnak a húrokon. Káprázató gyorsasággal kicsalt üvegcsengésű hangjaiban szinte látai véljük Tartini dévaj örökeit. Miudameltt előadása cifrázatlan, bensőséggel telt és átgondolt. Finomság és leheletszerű könnyűség ömlött előadásán. A második szám a Crei-

zinger »Magyar Ábránd« mindenkit elbűvölt és a művésznőnek sok sok ovációt hozott.

A hegedű tartását sokan megbámulták. »Latszik rajta, moudják, hogy mesterei Hubay és Joachim voltak.« A közönség alig tudott betelni a játékaival, mely a maga frissességében és üdőségében kellemesen fenséges.

Említeni sem kell, hogy a hegedű elhangzása után tomboló tapsvihar, tetszésnyilvánítás és viharos újrázással igyekezett a közönség megjutalmazni a művésznőt, kit ünnepelei és tisztelni — úgy mint minden fenomen megillet — valósággal versenyzett a közönség. A telkesedés tetőpontját azonban akkor érte el az ünneplés, mikor a szünni nem akaró tapsnak engedve a művésznő néhány magyar dalt játszott. Az isteni hangok belopodtak a szívekbe és a közönség oly megilletődéssel hallgatta a síró-rívó hangokat, hogy még a lélekzetét is visszafojtotta. Mikor aztán a nóta trisse következött, akkor megorkászterüvé vált a tapsvihar.

Békay Józsa k. a. új csillag a hegedűművészet egén. Hisszük, hogy pályafutása fényes lennd, mert az a művészet Olimpusára vezet.

érvényesül is, a hangverseny terem alacsony, csupasz pódiumán is hatást kelet gyönyörű organuma, hangjának tüneményeszerű scálája, előadási képességének művésze.

Sugár Aranka és Mihályi Ernő énekeltek a Remete csemegejéből egy duettet, majd Mihályi ugyancsak Maillart operájából egy magándalt és Geiger A. Mórtól egy dalt Sugár Aranka. Ugy kitűnő primadonnánkat, mint tenoristánkat zajosan megtapsolták és énekeiket megújrazták.

Még csak dr. Brenner József urat, a dalárda kitűnő karmesterét és fáradhatlan zongoraművészt, ki úgy az éneket, mint a hegedőt kíséri nagyon szépen — említem meg és áttérek a műsor legérdekesebb számára, Bródy Sándor felolvasására.

* * *

«Az mondják: Bródy előadása zseniálisan lezser, engedelmet — én felületesnek, stampot-nak, pongyolának láttam. Azt pedig tetszik tudni, hogy az irodalmi termék, meg a férfi pongyolában sohasem esztétikus látvány. Asszonyi vagyok, hát példát is asszonyi világból veszem. Bródy úgy tűnt fel nekem, ott a felolvasó asztalnál, mint — hogy a közmódszállás éljek — a szakácsnő az üres konyhán!»

Szórul-szóra így ír Ön Nagyságos Asszonyom!

Bocsássa meg bűnömöt, de én nem írom alá véleményét.

Szörnyen nehéz az én helyzetem, mert — mi tagad s benne, — a közvélemény egy része Önnek ad igazat.

És mégis higgye el nekem, őszintén és komolyan mondom: mikor én a felolvasást követő másnap olyan embereknek, akiknek nagy része nem volt jelen a hangversenyen, megkísértem elmondani — persze halvány részletekben — Bródy felolvasását, nemcsak azok ismertek Bródyra, akik csak műveiből ismerik, de azok is (tán szerénytelennek látszom) — akik ott voltak és az Ön véleményét osztották.

Hogy mit mondtam?

Igen keveset. Mert akkor, mikor Bródy az asztalhoz ült csak egy-egy pillanatra néztem őt — a három negyed óra többi pillanataiban azt a fényes hölgy-koszort szemléltem, amely megtöltötte a hosszú, sűrű, széksorokat.

Talán elfogult vagyok? Nem én. Sohse árttam Bródyt, sohse halottam, sohse beszéltem vele.

Ha valamelyik barátomot meg akarom lepni olyan könyvvel, amelyet nagyra becsülek, Bródy kötetéből választok és még eddig mindegyik hölgy ismerősöm azzal fogadott néhány nap múlva: igazán van, Bródy a magyar írók között manapság az első!

De azért én még se vagyok elfogult. Hisz ha kedvesünket olyan pongyolában látjuk, amelyen a konyha szag érzik — nagyot esünk, meg is ütjük magunkat annyira legalább is, hogy bizony még egyszer nem kívánjuk meg ezt az élvezetet...

— Egy érdekes halvány arcú szép férfi tartott a pódium felé. Szép fejét lehajtotta, de arczán egy finom nagy mosoly látszott amikor az előlegezett tapsviharra némán meghajolt és helyet foglalt a kis asztalnál.

Ezt az önkéntelen-e, szándékos-e gunyomoslyt a fürkésző asszonyi szemek nagyon hamar észrevették.

A határozat már-már készen volt.

És mikor ez a zseniális író keresztbe tette lábát, hátravetette magát a támlásszékeken, balkezelével megvakarta a fejét és azt mondta, hogy nem fogok felolvasni kedves hölgyeim, Olaszország kék egéről se beszélek, hisz kivül oly csuf, nehéz kód van, hanem a pesti téli tárlat arcképeiről beszélgetek, — mert igazán mondra a velem született hanyagságnál fogva, mikor a vonatba ültem, azt se tudtam miről fogok önöknek beszélni — és mikor erre a preludiumra egy pohárka konyakot szücsölt ki a vékony pohárból — akkor az iléleteit asszonyaink meghozták.

Pedig lám Bródy olyant nyújtott szabad előadásában közönségünknek, amilyenben tán sohse volt részünk, nekünk se, más vidéki városnak se. Bemutatta magát olyanok, amilyen ő valóban.

Érdekesnek, szellemesnek, művészeknek, kedves társalgónak, zseniálisnak.

Intim, kedves dolgokat beszélt az ő atyámeszteréről Jókairól, szóval festette le előttünk a magyar írók királyának arcképét és elmondta, hogy Petőfi Sándor ellenezte Jókai első házasságát, a másodikat egy sokkal kisebb ember. És azóta ha az utcán találkozik Jókai-val, úgy mennek el egymás mellett, hogy ne vegyék észre egymást.

Jókai arcképe után, Szilágyi Dezsőt láttuk, «akiről azt mondják, hogy Budapesten a legokosabb ember, én azt hiszem az országban a legokosabb ő meg azt hiszi magáról, hogy a világon a legokosabb».

Aztán Herczeg Ferenczet, az ország legkedveltebb írójának arcképét festette le. Ő ajánlotta neki Réthit, akinek Herczeg a kedvelt író, az országgyűlési képviselő, a fővárosi societásnak első rangú kapacitása, a zseniális kaszinónak választmányi tagja, az elfoglalt, a szorgalmas író huszonkilencszer ült a Royalbeli áttéleiben. «Azért ajánlottam neki Réthit, mert abban a meggyőződésben voltam, hogy Réthi nagy talentuma, elbirja Herczeg nagy szerencséjét.

«Ha még egyszer születnék — így végzé — nem Jókainak, nem Szilágyinak szeretnék születni, hanem Herczeg Ferencznek, kinek oly nagy a — szerencséje.

Végül László Fülöp festőművészt mutatta be, éles gúnnyal festve meg az «ügyes» művész arcképét.

Pongyolában látták Önök Nagyságos Asszonyaim Bródyt? Én is.

De abban a pongyolában úgy nézett ki, mint egy szépséges szép asszony, aki tudja, hogy egy kedves látogatója jön, felölti csipkés, illatos selyem pongyoláját és mikor a várt kedves vendég megérkezik, a szép asszony végtelenül meg van lepve, mert — nem számított látogatóra.

Quasimodó.

SZINHAZ.

Az ember tragédiája.

Vasárnap és hétfőn adták Madách remekművét. Először félig telt, másodszer félig se telt ház előtt.

Most már igazán nem csodálkozom, ha Pesti daczára annak a színügyi bizottsági lelkesedésnek, mely pályázat nélkül adta oda neki jövőre is színházunkat — nemcsak nem kíváncsok vissza, de befejezett tény, hogy vissza se jön.

De meg azon se csodálkozom, hogy ezen a két estén színészeink úgy ahogy leszavalták az Ember tragédiáját és mire 10 órát ütött a városháza toronyórája, mind a 12 képnek vége volt, az előadó színészek fáradtan, tán némelyik rosszkedvűen is — lemosta arczáról a festéket és ment haza.

Osiky (Ádám), ki minden tudását, Baróthi (Lucifer), ki minden ambícióját, tehetségét, szorgalmát belefektették nehéz szerepükbe — egész este alig kaptak egy gyenge elismerő tapsot.

A vasárnap esti karzatpublikum folytonos hangos nevetése (no nem is vasárnapra való ez a darab), a hétfői páratlan páholypublikum végtelen közönye szinte megbénította a színészeket.

Lám a „Kis szökevény“ mulattatta az egész közönséget — karzatot, páholyt egyaránt: Madách manapság unalmas, rettenetes unalmas.

Hogy többet ne mondjak: a marszeilléz lelkesítő dala után a kopott függöny legördült anélkül, hogy egy taps elhangzott volna.

Más eszlendőkben háromszor is megisméltették.

Évát Szász Anna játszotta több buzgalommal, mint szerencsével. Volt néhány szépen megjátszott jelenete, talán más időben sikert is aratott volna ebben a szerepében, ezen a két estén hideg maradt a közönség. Q.

Nyiltér.*

A Bácskai Ujság tegnap megjelent számában kötelességemnek tartottam az igazsághoz híven koholmányának nyilvánítani azt a kőszá hirt, hogy Kriszhaber Adolf engem tetteg bántalmazott. Utána jártam annak, ki az, aki ezt a valótlán hirt terjeszti.

Ma sikerült megtudnom, hogy ezen hír szerzője és terjesztője maga Kriszhaber Adolf.

A való tény az, hogy Kriszhaber Adolf és köztem a járásbírótság folyosóján f. hó 16-án szóváltás történt, a melynek folyamán én a k a r t a m ő t megfenyíteni, miben azonban Kriszhaber Adolf unokatestvére t. kartársam dr. Mannheim Armin Topolyai ügyvéd akadályozott meg.

Elegendőnek tartom, ha e köztiszteltetben álló ur nyilatkozatát itt közlésem.

Nyilatkozat.

Itteni időzésem alkalmával értesülök, hogy Dr. Blau Lajos kartársamról azon hir terjesztetik, mintha Kriszhaber Adolf szabadkai lakos őt tetteg bántalmazta volna f. évi január hó 16-án a szabadkai kir. törvényszék épületében.

Minthogy a fent megjelölt alkalommal történt szóváltás egész folyamán alatt jelen voltam, az igazság érdekében kijelentem, hogy közöttük semminemű tettegesség elő nem fordult.

Kula, 1900. január hó 23-án.

Előttünk: Dr. Mannheim Armin
Dr. Lelbach László ügyvéd.

Lelbach Péter.

Az ilyformán megállapított tényállással szemben a szükséges lépéseket minden irányban meg fogom tenni.

Kelt Szabadkán, 1900 évi január 23-án.

Dr. Blau Lajos,
ügyvéd.

1285 szám 1899.

Árverési hirdmény.

Aloított kiközdött végrehajtó, az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel köz-hírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 17036/99 számú végzése által — Szabadkai takarékpénztár és Népbank javára Pacher Károly szabadkai lakos ellen 145 frt. — kr. tőke, ennek 1899. évi június hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 36 frt. 06 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósággal lefoglalt és 313 frt. — kr-ra becsült különféle bútörök és szoba berendezésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a 1899. V. 1875. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Szabadkán VI. kör 164. hsz. a leendő eszközökre 1900. ik év február hó 3-ik napjának d. u. 3 1/2 órája határidőn küldetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladottnak.

Az elárverezendő ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Kelt Szabadkán 1900. évi Január hó 10.

Csernyus Zsigmond,
kir. bír. végrehajtó.**Ház bérbeadása.**

A zimonyi uton III. kör 638. sz. (Héger Nándor) féle ház összes helyiségeivel bérbeadó. A házban kitűnő üzlethelyiség, 2 lakószoba, pincze és cselédpület, felszer, kanra és pálinka ház van.

A feltételekről felvilágosítást ad:
Dr. Csillag Károly ügyvéd mint vb.
Héger Nándor tömeggondnoka.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszéd Államokban.

Polgár Sándor

egyot. gyárlótól kötszerek.

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50. sz.

egész új szerkesztő szerkezet, talált fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok közzé, orvosi kapacitások szerint, a legelőbb helyes foglalás elés le tere a legköltséghibbebb bizonyított. Felt. neveseti országos és országos betegápolási cikkek, kötszerek.

gummiáruk

szab. a legjobb minőségben juttatva bevezetett. — Nagy képes ábrák, így az országos és bérmentve.

Utánlás ellen védve 1899. sz. a. (Felt. címre ügyelni tessék.)

1 főnyeremény 100.000 kor. értéktárgy,

4 főnyeremény egyenkint 200.000 kor. értéktárgy stb,

20% levonással készpénzben nyerhető

a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára rendezett

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

egyetlen sorsjeggyével.

Minden sorsjegy még öt huzáson utánfizetés nélkül játszik, dacára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.

Ill-ik huzás visszavonhatlanul már ma.

Sorsjegyeket ajánl a

Nagy Jótékonyági Sorsjáték

kezelőse, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára,

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 1.

továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a m. kir. államvasutak személypénztárak és minden dobányüzede

Escher Wyss és Társa gépgyár részv.-társ. Zürich.

Különleges gyártmány

jéggégyárak és hűtőgépek

szénsavval.

Képviselőség

Dr. Wagner és társai Egyesült Gyárak mint betéti társaság

Budapest, IX. Tinódy-utca 3. szám.

Jéggégyár és hűtőberendezések a legkülönfélébb kivitelben és nagyságban jéggégyárak, vágóhidak, sörgégyárak, kórházak, csokoládégyárak, hentesüzletek, tejgazdaságok, sórraktárak, szállodák stb. stb. részére. Kívánatra költségvetéssel és gyártási számvetéssel szívesen szolgálunk.

Előfizetési felhívás**„Képes Családi Lapok“**

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A **Képes Családi Lapok** olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifjú és öreg külön s együttvéve élvezetel olvashatja.

A **Képes Családi Lapok** minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A **Képes Családi Lapok** borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A **Képes Családi Lapok** előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című dívatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Negyedévre 1 frt 50 kr.

A **Képes Családi Lapok** annak, aki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszállítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A **Képes Családi Lapok** mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legzélszerűbben levelezőlapon hozzáfodulnak

A „Képes Családi Lapok“ kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját ház.)